

Nedėldienio Skaitymas.

NEDELINIS LAIKRAŠTIS.

Apmokėsnis: su prisiuntimu metams 2 rub.
pusmečiui 1 rub.
be prisiuntimo metams 1 rub. 40 kap.
pusmečiui 70 kap.

Rėdakcija Kaune.

RĖDAKTORIUS IR LEIDĖJAS

kunigas pralotas Antanas Karosas.

◆◆◆ Už atskirą numerį 4 kap. ◆◆◆

Už apgarsinimus imama nuo eilutės arba jos vietos ant paskutinio puslapio 30 kap. ant atskiro lapo 15 kap.
Už nekrologus imama kaip už apgarsinimus.

№ 8.

Kaunas. 7 d. vasario 1906 m.

Pirmi metai.

PLATINKIME APŠVIETIMĄ.

Apsizvalgę po apvalią pasaulę, regime: kur žmonės apšviestiesni, ten ir turtingesni. Pavvyzdžiui paimkime nors Ameriką, Angliją, kurių augštas apšvietimas ir turtingumas lietuviams yra žinomi; iš antros pusės, paimkime tamsią Baltagudiją, Galiciją—koks ten neturtas ir vargas! Ir Lietuvoje nedaug geriaus. Vienintėlis prasimitinimo budas—tai žemdarbis, kurs mažai teatneša pelno, dėlto kad senoviškai atliekamas; žmonės nebegali išsiminti iš žemės, kuri dar ir triskart tiek žmonių galėtų išmitinti, teip ukę pastačius, kaip Danijoje. Be žemės pas mūsų mitinties nēr kaip, dėlto nad uždarbių visai nedaug, fabrikų kaip ir nei nēr. Kad čia amerikiečiai mūsų kraštę gyventų, ar danai, ar anglai—žmonės apšvietę mokslais, tai neužilgo mūsų žemelė 5 kartus daugiau išduotų, atsirastų žmonėms visokių uždarbių, fabrikų. O šiandien lietuviai nebegali išsimintinti savo tėvynėje, bėga į svečias šalis duonos kėšnio jieškotų. Lietuviai savoje tėvynėje skursta, juodą duoną tevalgo, o neužilgo nei tos nebeužteks, jeigu nepakils žemdarbis ir pramonė.

Žemdarbiui ir pramonei pakelti reikia apšvietimo—žmonės tamsūs, neišlavinti nieko čia neįveiks. Apšvietimu rūpintis reikia mums patiems. Nuo svetimų nelaukime pagalbos; šiamę dalykę niekas mūsų nuoširdžiai negelbės, o jei ir sakytųsi norį pagelbėti, tai tik jų pačių, o ne mūsų naudei. Tarp tautų nėra tikro pasigailėjimo viens ant kito, nėra tikros meilės; yra tiktai šaltas išrokavimas savosios naudos. Kitiems dar geriaus, kad mes tamsūs: jiems tai eis į pelną, nės šioje pasaulėje mokytieji geriausį darbą ir geriausį pelną sau pasiskiria, o tamsiesiems prastesnis darbas ir menkesnis pelnas belieka. Tarp tautų neregime tikro pasigailėjimo ir tikros meilės vienas kitai; bet visame pasaulyje regime, kad stipresnės ir apšviestės tautos išnaudoja, spaudžia, vergia silpnesnes ir tamsesnes. Pertatai bemoklės tautos gauna vargti, skursti ir nykti.

Taigi nelaukime, kol pradės suriais iš dangaus snigti—patįs rūpinkimes pakelti žmonių apšvietimą. Tai reikalas didžiausias. Nuo to priguli mūsų „buti arba žuti.“ Reikia mums steigties įkurti atsakantis skaitlius gerų mokyklų pradedamųjų, vidutinių ir augštesniųjų. Kol tos bus įrengtos, dabarčiui tuojaus, nieko nelaukiant, reikia platinti pradinis mokslas tarp prasčiokėlių, o tam tikslui—kamę tik galima visur įkurti sodžiuosę mokyklas vargdienių vaikams mokyti skaitymo, rašto, rokundų. Užlaikymas tokios mokyklos ne per daug brangus: mokytojus galima gauti kaikada už 5—6 rublins į mėnesį algos, prie to duodant jam valgį ir kambarį; už elementorius, knygutes, katekyzmus ir rašomuosius dalykus užteks 50 rub. į metus. Tokios mokyklos vietomis jau atsirado. Kiekvienam sodžiui reikia tokia mokykla turėti; sodiečiai tankiai nesupranta savo reikalų arba neišmano jų užganėdinti—čia turtingieji ir apšviestieji lietuviai turi jiems pripadėti patarmę ir pašalpą, negigali užsiginti esą sunais tos žemės ir atsisakyti nuo visuomeniškų pareigų dėlto vien, kad lenkišką kalbą namie vartoja. Kas link dvarų, tai per šventą pareigą jų yra užlaikyti pradedamasias mokyklas bernų vaikams mokyti.

A. B.

Iš Lietuvių gyvenimo Amerikoje.

Neužmirškime savo brolių lietuvių Amerike gyvenančių.

Tėvynė Lietuva negalėjo lig šiol užganėdinti visu savo vaikų reikalų: negalėjo juos apšviesti savo prigimtoje lietuviškoje kalboje, nes buvo užginta; negalėjo jiems duoti gerą, sveiką ir lengvai uždirbamą pramitimą. Turėjo jie čia daug-daug darbuoties, idant ant kasdieninės juodos duonelės kėšnio uždirbti, o apie šiek tiek geresnį buvį tai nei mislyti negalėjo; ką uždirbi, tai tik šiai dienai teuztenka. Buriais todėl mūsų brolių bėgo pametę savo brangią tėvynę, savo tėvus, brolius, seseris ir visus savo tautiečius,

bėgo per Prūsų rubežių pilvais šliauždami, kad jų niekas nesugautų ir atgal į tėvynę nesugrąžintų, bėgo jie į Ameriką. Kas metai išeidavo į Ameriką tukstančiais žmonių, teip kad per keliolika metų tokios išėvystės lietuvių prirokuoja Amerikoje šimtais tukstančių. Uždirbti, tiesa, jie gerai uždirba, ypatingai kurie yra netinginiai ir neišlaidūs, tai dar ir namon užtauptą skatiką prisiunčia. Kad ant to visa žmogaus laimė pasibaigtų, jog gerai uždirbi pinigų, tai butu bepig, Ameriką tuokart galima butu pavadinti laimės šaltiniu; bet joguei žmogus susidedas iš dušios ir kuno reikalauja, kad ir dušia butų užganėdinta, kad ir jos reikalai butų atiteisti, tai iš to atžvilgio Amerikos negalime pagirti, nei laimingais ten nukeliavusius mūsų brolius pavadinti, dėlto kad jie Amerikoje pameta tikėjimą, tą brangiausią turtą, kurs mūsų dušią apgina nuo klaidingų mokslų, nuo paklydimu. Yra ten tokie žmonės, teipjau iš tų pačių lietuvių, teip vadinami „laisvomanai“ arba „šliuptarniai“ (nuo Daktaro Šliupo), visaip juos vadina, kurie susirinkusiems į salionus ant alaus ar ant šokių sako prakalbas. Zinoma, maž ką jie ten išvadžioja ir aiškina, šaukia tiktai piktu balsu, kaip ir pas mūsų gal kas girdėjo ant mittingų tokius šauksmus: „Nereikia tikėjimo, nereikia Dievo, nereikia kunigu!“ Mūsų prastas žmogus nuėjęs į Ameriką ir išgirdęs tokį pamokslą, pamislyja sau: tai bra kokią naujieną čia išgirdau... o mūsų kuningai to nepasakoja, mat, j'e paslapyje laiko tą mokslą. a... a... tai aš dabar busiu už juos gudresniu, gerai: nēr Dievo, nēr dušios, nēr amžino gyvenimo po smerčio, tai tokiu budu nėra ir grieko. Taigi ir pradeda mūsų lietuvis-katalikas pagal to mokslo eiti: nustoja ejęs Bažnyčion, spaviednės, pasileidžia ant visokių nedorybių, ištvirksta kaip nežmogystė teip, kad niekas negali jau jo suvaldyti. Laisvomanai negalėdami iš visų pakampių surinkti žmones, idant jiems skelbti tą mokslą ir naikinti jų širdyse tikėjimą, išleidžia tam tyčia laikraščius ir atskiras knygutes, kuriuosė teipjau nieko gero neregėsi fikt visokius blazgatyjimus ir pliauškenas.

Idant apginti žmones nuo skaitymo tų negerų laikraščių ir knygpalaikių, susitaisė kuopelė tikrų katalikų, susidedanti iš tų pačių lietuvių ir kuningų. Jie išleidinėja geras knygutes ir uždėjo savo katalikišką laikraštį, kurs vadinasi „Zvaigždė“. Jame yra patalpintos visokios žinios iš gyvenimo Amerikos lietuvių, yra teipogi žinios ir iš mūsų krašto. Kartais galima atrasti sumušimus arba atrėmimus užmetinėjimų prieš tikėjimą. Naudingas jis yra ir mums pasiskaityti, kaip gyvena mūsų broliai Amerikoje. Mokesnis už „Zvaigždę“ nedidelis—3 r. ant metų. Išėina jis kas nedėlia (savaitė). Žinoma, kad kol iš Amerikos ateis, tai praeina 13 dienų, bet pasiskaitymui tas niekas nekliudo—visgi naujos žinios naudingos, ar anksčiai vėliau gautos. Kas nori jį sau išsirašyti,

tegul atsiunčia į Redakciją „Nedėldienio Skaitymo“ 3 r. ir savo adresą.

Kad neužmiršti Amerikos lietuvių laiks nuo laiko vis bus šis-tas apie juos rašyma „Nedėldienio Skaitymė.“

Vaituoklis.

Žinios iš Lietuvos.

Kaunas. Kauno gubernijos pradinių mokyklų direkcija paskyrė lietuvius katalikus mokytojaus: p. Martyną Simonaitį į Vyžonų pradinę mokyklą Ukmergės pavietė; p. Pranciškų Daugirdą į Padubysį Šiaulių pav.; p. Juozapą Gvildį į Cipenus Panev. pav.; p. Augustiną Jakučionį į Gulbinus Panev. pav., p. Juozapą Tvardauskį į Kupiškio vyriškąją mokyklą (Ukmerg. p.) ir p. Ignacą Kolosauskį į Pabaiską (Ukmerg. pav.)

Raudondvaris (Kauno p.). Čia žmonės labai tamsūs ir neturtingi. Beveik visi moka lenkiškai susišnekėti; nors gerai tą kalbą mokantį iš šimto viena berasi, vienok daugelis iš to didžiuojas ir nenori lietuviškai kalbėti, nės lietuviška kalba, pagal jų supratimo, nėra teip graži, kaip lenkiška. Gera ir naudinga yra daug kalbų mokėti, bet nelaimė ir gėda, jei kas savo kalbos išsižada, kaip tai Raudondvario parapijonis daro, versdami pagalios poterių savo vaikus lenkiškai mokyties. Gerai žinau, kad Jo Mylista Vyskupas yra tam priešingas, idant Lietuvių vaikai lenkiškai poterių mokytus¹⁾. Dievą garbinti ir tikėjimo dalykų mokyties kiekvienas privalo savoje kalboje. Neabejoju, kad Raudondvariškiai daug gražiaus kalba lietuviškai, negu lenkiškai, nes lietuviškai budami lietuviais geriaus moka negu lenkiškai. Girdėjau juos lenkiškai kalbant: ausis tirpsta, gėdomis negalima tvirties—teip bjauriai jie šneka.

Raudondvariškiai, tur buti, dėlto mano, lenkišką kalbą esant gražesnę, kad ponai, o kartais ir kunigai lenkiškai šneka. Bet šie teip daro iš pripatimo ir dar dėlto, kad lenkiškai geriaus moka, negu lietuviškai; o nemokslas juog neatneša garbės. Bet jau dabar kunigai, o kaikadą ir ponai pradėjo lietuviškai mokyties ir kalbėti.

Mokslinčiai, visą amžių praleidę tarp tyrinėjimų kalbų, negali atsidžiaugti lietuviškos kalbos gražybėmis; vadina ją vieną iš gražiausių šios pasaulės kalbų. Tik tamsuoliai ir neišmanėliai gali niekinti lietuvišką kalbą, o jei tai daro mokytas, tai suprask: jis turi brožudiškas ketybas.

Mosėdė (Kauno gub.) 28 d. buvusio lapkričio m. susirinko mosėdiškiai į valščiaus sueigą ir nutarė:

1. Sargybė po sodas sutaisyti—nuo vagių ginties;
2. Viršaitį senąjį, kurio tretmetis baigėsi, nauju pamainyti;
3. Raštiniką ir mokytoją, lietuviškai nemokančius, lietuviais pakeisti.

¹⁾ Plungėje tai pasakė šią vasarą.

4. Valstinių pačtą nuo Naujų Metų atstatyti.

Parašė ir pasirašė autonomijos raikalavimą ir prašymus pas gubernatorių ir į akcyzos rėdą, kad monopolinės degtynės krautuvės Mosėdėje nebeatidarytų.

Regėjosi, kad viskas labai gražiai ir ramiai padaryta, nusprendimai ir reikalavimai iš apskelbtųjų manifestų kaip vanduo iš šaltinių teka, visi legališki, tikt patvirtinimo betruko. Pirmiausiai atsidangino „ziemskinis“ su kareiviais; šis jau išderėjo nuo išrinktinių (vibarnųjų), kad paliktų tą patį raštininką bent tol, kol kitą lietuvių gaus. Už jų nuotaikumą 5 rublius ant alaus išmetė. Paskiaus atrinkėjo „sprauņikas“, žinoma, teippat kareivių lydimas. Tas jau sušneko saviškai, kad net juoda žemelė sudundėjo. Jis jau nebeprisakė, bet stačiai prisakė atgal priimti ir raštininką senąjį ir mokytoją, kiteip, šaukė, atėję kazokai, beplakdami jums kojas bei galvas paliks. Tirinėjo tris dienas, jieškojo „maištininkų“. Tuom tarpu išsivežė tikt vieną, kursai iš baimės „učiteliams“ ir uriadnikams rankas buvo išbučiauvęs, jų pagelbos prašydamas.

Ką nori čebuviai žemaičiai savo keistu apsiejimu apturėti? šitai ir mosediškiai, pavieto viršininko užklausti ne vien savo nusprendimų atsižadėjo, bet dar visą seimo surinkimo „kalčią“ ant Vilnių susirinkime dalivavusių Š. ir B., kurių patis valstiečiai išrinkę buvo, suvertė. Povieniai tirinėjami, ne pagal teisybės ir reikalo, bet iš keršto, viens ant kito nebutų, daigtų priešnekejo; primelavo, buk jie ir po nusprendimo vien iš baimės pasirašę, kad jų „kurstytojai“ neužmestų, nesudegintų. Teip teisindamies viens kitam duobės kasa ir, žinoma, visi į jas sukris. Toks pasielgimas Dievo akysė—griekas; prieš žmonės—gėda, o patiems—pasibaigimas.

Ateivis.

Plungėje prieš naujus metus ir-gi buvo keliatas įdomių atsitikimų, bet ligšiol niekas apie juos visuomenei nepranešė, o verta butų pranešti. Spalnio 20 d. su sprauņinko žinią čia buvo valščjūje sueiga (mitingas), kamę nusprenta vaikus iš abiejų mokyklų atimti. Mat, Plungiškiai norėjo ramiai, be metimo, rusus mokytojus prašalinti, ir butų jiems pavykę, jei visi tą nutarimą butų pildę. Beveik visi vaikus atsiėmė; atsirado vtenok keliatas, kurie to nedarė. Mokytojas p. Protas pradejo vaikus mokyklon cukerkomis, dvigriviniiais vilioti ir teip jam, pavyko iš 80 suviršum vaikų 12 surinkti. Šitie visa reikalą pagadino ir nemaža vargą ant viso valsčiaus užtraikė. Nėsant vaikų mokykloje, menesiui praėjus, viršaitis (staršina) butų galėjęs pareikalauti, kad mokytojas išsikraustytų ir kitam vietą ištuštų. Nebutų reikėję mokytoji laukan kraustyti, už ką paskui sprauņinkas žmones kaltino ir teip aštriai apsėjo daugiausia dėl mokytojaus išmetimo. 5 sujėmė ir pasodino (kitus visai nekaltus) Kauno kalėjimę.

A. B.

Kuliai (Žemaitijoje) Čia „cicilikams“ nepatinka, kad vaikai yra mokinami tikėjimo dalykų. Teipogi jie labai pyksta ant knygeles „Apie masonus“ ir kur sugriebdami ją degina. Neseniai dar šaukė „Ukininkas“ (užsieninis laikraštis) ant kunigų, kad jie suokia žmones deginti prieštikėjimiškas knygas; vadino juos už tatai barbarais, inkvizitoriais, atžagareiviais ir tt. ir tt. Ką dabar daryti su kulių „cicilikais“? kaip juos vadinti? Manding, nereikia jų pravardžiuoti: turi liuosybę elgties, kaip tinkami; nėvienam nemalonu, kad kas šaltą vandenį už apykaklės užpila.

Panevėžys. Miesto rėdyba jau sustatė miesto rinkikų sąrašą po literomis ir veikia galutinai pabaigs savo darbą. Viršų rinkikų tarpę jema žydai. Zemiečių rateliuose eina garsas, kandidatais į Seimo atstovus esą: Simanas baronas Brunow, Jonas Šukšta, Zigmantas Musnickis ir Mamertas Malinskis (adv. Kaunę).

(Dzien. pow.)

Naudinga iš kalno žinoti apie kandidatus į Seimą, kad galima butų pasiteirauti, ar jie bus gerai mūsų krašto apgynėjais, idant paskui neduoti savo balso netinkantiems atstovams.

Grinys K. A. B.

Marijampolė (Suvalkų gub.) Lapkričio 21 d. praejusį metų čia daktaro Grinevičiaus rūpesčiu ir užmanymu įsteigta draugija „Šviesa“ apšvietimo platinimui tarp žmonių, įkuriant pradines mokyklas, skaityklas, darant vakarinius kursus (mokslo išaiškinimus), mylėtojų teatrus, skaitimus ir tt. Toji draugija kad savo veiklumą labjaus praplatintų žada įkurti filijas apylinkės miesteliuose ir sodžiuose.

Dar prieš kalėdas įsteigta Mariampolėje pradėdamosi mokykla, kuriai vietą vienas iš draugijos sąnarių savo butę davė. Bet kad tikėjimo mokyti kunigas nebuvo pakviestas, tat artimiausiamę draugininkų susirinkimę buvo pakeltas tas klausimas. Po ginčių ir barnių pradėta balsuoti ir, „nelaime“, 12 balsais prieš 3 nuspręsta kunigo mokyklon neįleisti (!); religijos gi mokinimą tai pačiai mokytojai pavesti. Bet kad tik pusė sąnarių tuokart susirinkimę tebuvo, tat nebuvsiejė, dasižinoję apie tokį liudną mokyklos likimą, ypatingo susirinkimo pareikalavo, kurs po žiaurių ir aštrių barnių teippat liudnai pasibaigė: 21 balsu prieš 7 nuspręsta netik į mokyklą, bet ir į draugiją kunigo nepriimti. O p. Grinevyčius dar apreiškė, kad jis jokio darbo nenori turėti su kunigais, ir jei kunigas bus draugijoje, tai iš jos išstosias. Vienas, socialista it višta įsikadėjęs, prakalboje pavadino kunigus „chuliganais“ t. y. juodašimčiais. Nors visi begėdiškai tvirtino, jog nėra priešais religijos, vienok aišku, kokios jų tamę dalykę nuomonės. Todėl komiteto sąnariai: pp. Voronko, Chmielevski, Skrynski, A. Stangaitis ir 3 šepjau draugininkai pp. Gavėnas, Babarskis ir Migauskis, pajutę kaip tatai anie nori „apšviesti“ ir ko geidžia, išstojo iš draugijos.

Jug ir Prancuzijoje pirma tik iš mokyklų pra-

šalino kunigus, o šiadien jau ir bažnyčioje neduoda jiems vietos

Tuojaus po to p. A. Stangaitis parašė įstatas ir įsteigė kitą Lietuvių krikščionių draugija „Žiburys“, prie kurios visi išstojusieji prisirašė, dabar jau toji draugija turi apie 50 sąnarių.

Perkunas.

(Dziennik powszechny Sausio 27 d.)

Jau, mat, valdyba leidžia tokias draugijas įkurti, tai praverstų ir mūsų vyskupijoje tą darbą pradėti. Kaunas patogiausi tam tikslui vieta, čia reikėtų butinai tokia apšvietos draugija įsteigti. Jau pradžia padaryta. Pirmuoju tokios draugijos Kaunę darbu bus mokyklą įkurti, kuri galėtų išleisti parapijinių ir kaimo mokyklų mokytojus.

A. B.

4 sausio iš Kauno kalynės ištremta Tobolsko gubernijon administraviškuoju budu: Kibartas ir Vasiliauskis, Kauno fabriku darbininkai—ant 5 metų, Sragys Marcijonas Salantų valsčiaus ukininkas Telšių pavieto—ant 3 metų. Jie buvo kaltinami dėl kursty-mo prieš valdybą. Kiek žinoma, Sragys pirmininkavo buriui valstiečių, kurie susitarę nuvėjo pas mokytoją—rusą ir paprašė jį išsikraustyti, bet jokių priverčiamųjų veikalų nedarė. Sragys baigęs 4 klasas Liepojaus gimnazijos, bažnyčios statomojo komiteto pirmininkas, žmogus rimtas (per jo įtekmę Salantiškiai prisitūrėjo nuo daužymo monopolio).

Br.

Žinios iš visos Rusijos

PETERBURGAS.

Vastijos patarmėje (gosudarstvennii soviet) peržiurinėjo finansų ministerio sumanymą apie pinigų padauginimą ukininkų žemės banke žemei pirkti. Ministeris žadąs išleisti naujus piniginius poperius. Tie poperiai, vadinami ukininkų banko apsiėmimais (obiazatėlstva krėstjanskavo banka), duosią jų savininkams 5% nuošimčių į metus; bankas per 10 metų mokėsias tik nuošimčius, o po 10 metų išmokėsias ir pinigus. Tais poperiais ukininkų bankas mokėsias už perkamas žemes, o gyvais pinigais mokėsias tik mokesčius ir už akto sustatymą.

Toje pačioje valstijos patarmėje 30 d. sausio m. peržiurinėjo justicijos (teisų) ministerio sumanymą apie kriminališkos bausmės pritaikinimą už platinimą melagingų žinių arba paskalų apie vyriausybės veikimą, galinčių sukelti gyventojus prieš tą vyriausybę; ir buvo nutarta, už tokių melagingų žinių arba gandų tyčiomis platinimą bausti kaltininkus uždarymu iki trijų mėnesių kalėjime, arba uždėjimu pinigiskos bausmės iki 300 rublių. Jeigų dėl tų melagingų paskalų kiltų sumišimai arba pasipriešinimai vyriausybei, arba tvarkos suardymas kariumenėje, tuomet padidinti bausmę uždaranč kalėjime iki 1 metų ir 4 mėnesių.

Valdantysis senatas 31 d. sausio nutaręs, kad darbadaviai neprivalą mokėti darbininkams už tas dienas, kuriose jie nedirbo dėl streikų. Tečiaus darbo pametimas streikų metą nesuardysias sankalbos terp darbadavio ir darbininkų, ir darbadavis neturėsias teisos reikalauti atliginimo už nuostolius, kurie jam gali atsitikti iš streikų priežasties.

Valstijos bankas nutaręs perlieti visus sidabrinus rublius į smulkesnius pinigus (20, 15, 10 kap.); o vieton sidabrinų rublių busią išleisti poperiniai.

Sulig pranešimų vyriausiojo karės ir jūros štabo, karėje su japonais pražuvę iš rusų pusės 85.548 kareivių, buvę sužeista 126.558 kareivių. Iš viso užmustų ir sužeistų karėje su japonais esą apie 212.000 kareivių.

31 sausio buvo padarytas drąsus užpuolimas ant vieno valstijos taupamosios kasos skyriaus Peterburge. Kasoje buvo apie 8 žmones atnešusius padėti savo pinigus, o terp jų ir policistas Patsiukas su savo žmona. Juodu buvo atnešusiu padėti kason savo pinigus 3200 rb. Tuotarpu kason įėjo 6 nežinomi žmonės. Vienas iš jų su uždengtu veidu, surikęs, kad niekas nesikrutintu iš vietos, pradėjo taikinti revolveriu į kasierių. Tuomet policistas Patsiukas puolė ant piktadario ir nutvėrė jį už pečių, bet tas išsitraukęs ir atsigręžęs šuviu užmuše Patsiuką ant vietos. Šuviais sužeidė teipogi puolusią vyrui į pagalbą Patsiuko žmoną. Kitas iš plėšikų puolė prie kasos, norėdamas pagriebti pinigus, kurių ten buvo apie 10.000 rublių, ir šovė du sykiu į kasierių, bet nepataikė. Kasierius pradėjo muštisi su piktadariu, kurs dar tris kartus iššovė ir sužeidė dvi ypati iš atėjusiųjų idėti pinigus. Ant galo kasieriui pasisekė atimti iš piktadario revolverį, kuriuo teip smarkiai sudavė plėšikui galvon, kad tas pavirto. Buvusieji kasoje žmones ir plėšikai išbėgiojo. Sunkiai sužeistasis piktadaris, atsigavęs parašė savo pavardę „Vorobjovas“ ir prižadėjo savo sėbrų vardus pasakyti paskiaus. Pinigų iš kasos nepražuvo nei kiek. Policija stropiai jieško pabėgusiųjų plėšikų ir keturias įtariamias ypatas jau suėmė.

Sevastopolj 28 d. sausio mėn. pas vyriausijį Juodosios jūros laivyno vadą admirolą Čuchnina atėjo neva prašytoja, kuri pasakė savę esant admirolo Caliejevo dukterimi. Ji šovė keturis sykius į admirolą ir gana sunkiai jį sužeidė; paskiaus norėjo pabėgti, bet buvo pati nušauta stovinčio ant sargybos kareivio. Pas užmuštąją rėdo pašportą, kuriame ji vadinasi Krupnickė. Sevastopolin ji atvažiavo iš Maskvos.

Mintauj. Mintaujos general-gubernatorius Bekmanas išsiuntė į tolymą nuo didesniųjų kelių Dondangeno valsčių stiprą pėstininkų ir raitelių burį su armotomis ir kulkosvaidžiais, vadovaujant pulkininkui Soloninui. Kalba, kad Dondangeno valsčiaus gyventojai, kaipo maištininkai, busią išsiųsti, o jų vieton busią atgabenti sentikiai ir estai.

ŽINIOS IŠ UŽRUBEŽIO.

Francija. Buvo jau rašyta, kad Paryžiaus policija su pagelba kareivių ir ugniagesių veržėsi į bažnyčią bažnytinio turto aprašyti. Darėsi tai neva ne dėlto, kad užgauti tikėjimiškus katalikų jausmus, bet kad išpildyti naują įstatymą apie Bažnyčios nuo valstijos atskirimą. Užmiršo tikslai tie, kurie tą policiją siuntė, jog mūsų bažnyčiose yra dalykai, kaip ciborija, kielikai, monstrancijos ir kiti, kurie katalikų akyse turi augštesnę vertę, negu paprasti namų rakandai; į jų palietimą nei vienas katalikas negali veizėti ramiai. Bet ką gi pasakyti apie pasieligimą anos įnirtusios gaujos iš 2000 žmonių, kurie mieste Saint-Claude išdaužė langus vyskupo rumuose ir katedros bažnyčioje; paskibus išlaužę šalines bažnyčios duris, įsiveržė į vidų, išnešė bažnyntinius daiktus ir, aplieję juos nafta, rengėsi padegti ir butu sudeginę, jei jų nebutu sulaukę atvykusieji žandarai; suskubo vienog ta minia nunešti švenčiausios Panelės stovylą ir įmesti upėn. Teip galėjo pasielgti tikslai laukiniai žmonės, o ne sunų garsios savo civilizacija ir laisve Francijos.

Yra Afrikoje šalis, vadinama Maroku. Nuo senesnio jau laiko turėjo ten nemažą įtekumą francuzų valdžia; pavydėjo jai to Voketija ir teipogi ištiesė į tą pusę savo leteną. Francuzai, žinomas daiktas, nepanorėjo užleisti teip veikia savo vietas kitiems; kilo ginčai. Ginčų prašalinimui sutarė Francija ir Voketija siųsti savo atstovus į Ispanijos miestą Algesiras'ą ir ten draug su Maroko atstovais apsvartyti visus kilusius klausimus. Bet, kažikas, tos tarybos neina teip švelniai, kaip to norėtu Francuzai; ir dabar pradeda kalbėti, kad vargiai kas nors gero išeis iš viso to susivažiavimo Algesirase.

Sako, kad bėdos nevaikščioja medžių viršūnėmis, bet vis ant žmonių krinta. Taigi krinta jos ir ant Francijos; negana, kad kariauja pas savę su bažnyčia, turi vesti tarybas su vokesčiais apie Mėroka, bet regisi turės dar nemažai kemalo su nedidele Venecuelos respublika, kuri visai nenori nusilenkti prieš Franciją, bet stropiai rengėsi į karę su daug stipresniu už savę priešu. Gal viskas pasibaigs ant prisiruošimo, bet tuotarpu Venecuelos valdžia jau prašė Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentą Ruzveltą, kad paimtu į savo globą esančius Francijoje Venecuelos pavaldinius ir apgintu jų reikalus. Ruzveltas sutiko tai padaryti.

Austrija. Santikiai terp vengrų parlamento ir Austrijos ciesa, kurs yra draug ir Vengrijos karaliumi, visai neina geryn, nes nei vengrai nenori sumažinti savo reikalavimų, ypač link vengrų kalbos įvedimo į karumėną, nei ciesa nežada jiems nusileisti. Galutinai priėjo prie to, kad yra žadoma visai paleisti parlamentą, neapgarsinant naujų atstovų rinkimų; o jei pasiuntiniai nepanorėtu geruoju išsis-

kirstyti, tai busią pavesta juos išvaikyti kareiviams. Nuo vengrų sostapilės—Budapešto busią atimtąs kokią laikui savyvaldos tiesos.

Chinai. Kad Chinų gyventojai seniai neapkenčia baltaveidžių europiečių ir amerikiečių, tai yra visiems žinomas daiktas. Ta neapykanta paskutiniu metu ypač apsireiškė prieš Amerikos pirklius, nuo kurių chiniečiai suritarę nieko nenori pirkti. Kilusis iš tos priežasties nesutikimas netik nesimažina, bet vis didinasi, ir dabar yra pavojus, kad nekiltu atviras svetimtųjų Chinuose persekiojimas. To dėlei Amerikos Jungtinių Valstijų prezidentas Ruzveltas jau išsiuntęs Chinų linkon kelėtą laivų ir žadąs siųsti kareivių pulką ant Pilipinų salų, kad dėl viso ko turėtu arčiau Chinų šiek-tiek kariumenės.

Ant Braslavo pilekalnio.

(SONĖTAS.)

Stovi kalnas sau vienas, tamtyčia supiltas,
Stovi nuskriaustas sargas senobės liuosybės;
Stovi liudnas svajonei į praeitį tiltas,
Lyg sulinkęs senelis, nustojęs didybės.

O! jis matė laikus, kada mūsų tėvynė
Nuo užpludėlių laisvę ir garbę apgynė.
Buvo bokštas čionai prieš svetnoras galingas.
O-gi švečiui, kaip tikras lietuvis, vaišingas.

Persimainė viskas, ir tas bokštas sutirpo,
Tik dar akmenis žymi, kur buvo jo siena.
Šiauriui dvelkiant mūsų milžinas senas suvirpa,
Kaip auka nelaiminga, išvysdama plieną.

Kalną aria ir sėja, lyg žemės pristigo,—
Teip tai mūsų senobės paminklai atpigo;
Iš pilėkalnių dirba sau daržą.

Tik, atstovai tėvynės liuosios paskutiniai,
Tebanguoja aplink ežerai bedugniniai,—
Jų liuosybės dar žmonės nevaržo.

Margalis.

JUSTĖ.

Prancuziškai parašė Jean Viola, lietuviškai perdirbo P. B.

Justė Adomaitė buvo negraži ir nejauna. Ji tarnavo Vilniuje pas Jurgį Kumetauckį. Kumetauckis buvo našlys netoli 70 metų senas ir nė kokio darbo jau nedirbo. Senis turėdamas banke apščiai pinigų gyveno iš (procentų) nuošimčių. Vieną rytą jisai, gerai išmiegojęs smarkiai nusiprausęs, linksmai atsisėdo ir atsilošė ant savo erčios ir minkštos krasės. Sukeitęs kojas lyg jaunas, laukė kol tarnaitė atneš pusryčių, o pats tuomptarpu nusitvėrė mažą kukinę pypkutę.

Justė atnėšė kavos. Atnešdama ji lyg nedrįso pažiūrėti į poną, o priėjus artyn ėmė krapštytis paantausius.

— Juste, ma rodos, tu nedrįsti ma pasakyt kas žin ka, tarė ponas.

Justė tylėjo tik dar labiau susiraukė ir dar smarkiau ėmė taršyti augščiaus ausies savo rudus plaukus.

— Sakyk, dukrele, aš taves klausau. —

— Teisyce, atsiliepė Justė, aš noriu tamistai pasakyt. . . ale. . .

— Ale ką? Sakyk drąsiai! Ar-gi teip sunku tau iš-tarti? Rodos jau metas butų tau manim išsitikėti. Ką tik mintyjau, kad jau beveik bus dvylika metų kaip tu ma tarnauji.

— Tamista turi gera atmintį. Ateinančio mėnesio 16 dieną bus lygiai dvylika metų kaip aš pas jus Tai delto ma teip sunku pasakyt ką aš ketinau.

— Po plynių, Justina, ar tu tik neketini nuo manes pabėgti?

Justė padėjo indą ant stalo, nuleido rankas ir žiūrėdama į grindis tarė.

— Tai, atminei, Ponuli.

Senis nusidavė, kad jam nieko, ale visas jo linksmumas prapuolė. Nuo to laiko kaip pati mirė, jam nebuvo buvę teip nesmagu kaip dabar. Be šitos tarnaitės jis butų kaip valtis be irklo ant vandens. Eik bėgiok po visą Vilnių, kol rasi tokią mergšią kad ji žinotų visus seno žmogaus norus, prisitaikytų prie visų senatvės užsigėidimų. Kiek laiko truks kol kita teip išmoks nutaikyti kavos karštumą, kaip Justė. Senis iš rupeščio užmiršo net gerti atneštąją. Kas žinos kaip smarkią arbatą sutaisyti po pietų, kiek į ja arako įpilti, kad tai butų ne pervirš nė nepermažai? Kas prižiūrės skalbeją; kas jai pasakys, kad apikaklė bus perdaug kieta arba rankogaliai perminkšti? Bene kita palieps kaip Justė antrąsyk perskalbti. Kur gausi virėją išpejančią kada senas ponas silpnas, ir išverdandčią jam vištienos. O kitą dieną vėl, kad jis stipras numanančią duoti stambų gabalą senos mėsos su riebiais kopustais?

Kumetauckis, supratęs juog jam 70 metus einant, reikės imt kitą tarnaitę ir ją mokinti visko nuo pradžios, jautėsi kad beveik visą gyvenimą turės pradėt išnaujo. Tąsyk jis atsiminė savo gyvenimo pradžią, kad penkiolikos metų budamas pristojo pas žydą per gizelį pardavinėti pasiutus drabužius, kaip baisus jo šeimyninkas skaudžiai su vaikisėiu apseidavo, kaip laikydavo jį įkinkęs į darbą nuo sutemos iki sūtemai. Nejaugi vėl reikės pradėti tokios kankinės išnaujo?

Senis pirklys šitų savo minčių neparodė ant veido. Ilgus metus pirkliavęs jis žinojo, kad derybose reik visada nusiduoti nė kam ko. Jam rodėsi, kad nenaudėlė Justė nor didesnės algos ir dangiaus nieko: „Pridėte jau vis turėsiu pridėti, pamislyjo senis, ale kam aš jai turiu siulyti tris rublius viršaus, kad ji, rasi, pasiliks už rublių arba pu-santro.

— Na tai kiek nori, kad aš tau pridečia algos kas menesi? užklausė jis

— Tai!.. ką-gi jau tamista kalbi? Bene jum rodos kad mane kiti ponai vilioja. Čia ma reik! Nejaugi aš tokia gašli ant pinigų. Kodėl tamista teip negražiai mane į-tari?

— Na, na, nepyk! Ale tai kodėlgi tu nori nuo manes pabėgti?

— Kad ištekėsiu.

Ištare ir teip susigėdo lyg bevagianč sugriėbta. Kumetauckis į ją pažiūrėjo akis išvertęs. Jam buvo buvę nemotais kad Justė gal ištekėti. Iš kart jam pasirodė kad negerai nugirdo, ale ne. Ji buvo aiškiai ištarus kad ište-

kės. Tai reiškė, kad nė su penkiais rubliais jos nesulaukysi. Nustebeš senis žiurejo į mergą ir mislyjo:

— Tik ir yr' aklių vyrų pasaulėje. Kokiame avinui galėjo patikti tas raudonas rauplėtas veidas, tos rankos kaip kultuvės, o pirštai kaip grėbliai, tie nelygus pečiai, tie rudi beveik raudoni plaukai, trumpi ir reti lyg ropės šaknis.

Justė jausdama, kad ponas į ją teip keistai žiuri labai iškaito. Jos veidas pasidarė kaip liepsna. Galutinai mergšė ėmė teisintis.

— Žinau, ne dėl mano gražumo, nė dėl jaunumo jis mane veda. Aš einu 30 metus, ir šlykšti kaip naginė per rugpjūtę. . . Ne iš meilės, kaip sakant, mudu susižiedosiva. Jis,—trisdėsimts šešių metų našlys bevaikis, prie tramvajaus konduktorium tarnauja. Aš turiu susidėjusi kelis grašius savo algų, tai išitaisysiva mažą pieno pardavynę. Gal ir nebusiva nelaimingi, jei tik pasiseks prekiauti: Nuo pasisekimo viskas priguli. Tik tiek bijova, kad užmokėjus už pieninės įrengimą, mudviem neliks nė grašio. Delto ir Mikas teip ilgai abejojo. Mikas tai mano jaunikis. Jau pusė metų katp mudu tariavas. Jis vis bijojo, kad viską išdėjus pieninę užvedant, pinigai į laika nesugrįž ir liksiva pliki.

— Na, ką darysi, mano Justike! O-gi gal ir pasiseks judviem! O kada atsitrauksi nuo manes?

— Už dviejų nedelių, jei da mane tamista laikysi iki galo mėnesio.

— Gerai. Na da mudu apie tai pasiėnekėsiva.

*
*

(toliaus bus).

Kataliogas

knygu, pavedamųjų sodiškiams knygynams.

Šen ir ten, kaip girdėti, rengiama prie Bažnyčių katalikiški knygynėliai, idant žmonės lengvai gautų pasiskaityti sveikos pakraipos knygu. Žinoma, tokie knygynėliai tur buti įtaisyti kuogreičiausiai prie kiekvienos bažnyčios. Trukstant gerų knygu, žmones skaito ir visai netikusias, kurios teip platinosi paskutiniu laiku. Tam tikslui jau ir dabar nekuriosė vietosė Kauno gub. ikurti knygynėliai, iš kurių dalinamos pasiskaitymui knygelės, parašytos tankiai visai antikatalikiškoje dvasioje. Žmonės skaito, nės trokštantis ir purvyno vandenį geria. Prašalinimui pikto, neužtenka vienų pamokslų Bažnyčioje, bet reiki išteigti tuojaus visur katalikiškus knygynus, Bet įtaisant dabar panašius knygynėlius, nevienas iš kunigu ar šėipjau žmonių nemažą turi keblumą kas link išrinkimo atsakančių žmonėms knygu. Norėdamas tamę dalykę patarnauti, kiek mano tyrimas pavelija, sekančias knygas galiu patarti kaipo tinkančias žmonėms.

TIKĖJIMIŠKAS SKYRIUS.

- ✓ 1. Trumpa šv. istorija Senojo Įstatymo kun. Bončkovskio (su paveikslais). Išduota Vilniuje. Prekė 10 k.
- ✓ 2. Toki pat šv. Istorija Naujojo Įstatymo.
- ✓ 3. Plati šv. istorija Senojo Įstatymo kun. Bončkovskio (su paveikslais) Vilniuje. Prekė 60 k.
- ✓ 4. Toki pat šv. istorija Naujojo Įstatymo.
- ✓ 5. Trumpa šv. istorija Seno ir Naujo Įstatymo vienoje knygoje kun. Bančkovskio (su paveikslais) Vilniuje Prekė 50 k.
- ✓ 6. Istorija šv. Seno ir Naujo Įstatymo Vysk. Valančiaus. Schenandoan, Pa Amerikoje. Prekė 40 k.

✓ 7. Istorija šv. Seno. Įstatymo Uysk. Kazlauckio. Tilžeje. Prekė 20 k.

✓ 8. Vidutinis Dogmatiškai-Morališkas katekizmas kun. Bončkovskio (su paveikslais). Vilniuje. Prekė 60 k.

✓ 9. Apsakymas Keliones į Palestinos žemę, apie Jeruzolimą ir kitas šventas vietas. Kun. Gondkaus. Tilžeje. Prekė 60 k. Knyga parašyta populiariškai ir jautriai. Taip pat daug praktiškų pamokymų žmonėms. Labai pageidaujama ir patinka skaitytojams.

10. Tiesos žodžiai apie pamatinius tikėjimo dalykus. Tilžeje. Prekė 30 k. Rimta tikėjimiškai—polemiška knyga. Pamatines mūsų šv. tikybos tiesas, išaiškintas ir darodytas įvairiais argumentais, kaip va: sveiko proto, šventraščio, mokslo ir t. t. Parašyta akyvai ir zingeidingai: Skaitytojams labai patinka.

✓ 11. Liturgika Rymo—katalikų kun. Bončkovskio (su daugybe puikių paveikslų). Vilniuje. Prekė sutrump. laidos 80 k. ir platėsnės 1 rub. Rimtas ir patinkantis žmonėms veikalas.

✓ 12. Išguldymas Apeigų Bažnyčios pagal Lunkeyvių. Geručio. Išduota Schenandoah, Pa. Amerikoje kun. Miluko. Gražiai apdaryta. Prekė 80 k. Knyga labai girtina, nes apart lengvo, gyvo stiliaus, puikaus paskirstymo dalykų, neužmiršta dar paaiškinti ir mūsų Bažnyčių ar žmonių kai kurių papročių. Žmonės noriai skaito.

13. Mokslas tikėjimo ir doros pavyzdžios kun. Riedel. Brookly. Prekė 80 k. Toje. knygoje svarbiosios mūsų tikėjimo teisybės paaiškintos surinktais iš visur paveikslais atsitikimais, palyginimais ir istoriškais faktais.

✓ 14. Platus išguldymas Katalikų mokslo kun. Bončkovskio. (Dogmatiškoji dalis). Vilniuje. Prekė 80 k.

15) Amžinastis šiapus ir anapus grabo. Geručio. Išduota Schenandoah, Pa. Amerikoje kun. Miluko. Moksliskai—polemiška knyga. 1-je knygos dalyje moksliskai darodytas nemirtingumas dušias, jos likimas už grabo, Dievo butybė, kas tai yra Amžinastis ir t. t. 2-je gi apie Astronomiją. Knyga taip pat daug įvairių moksliskų žinių parašyta suprantamai, akyvai ir zingeidingai. Skaitytojams „nuognai“ tinka.

16) Sodžionių Teologija. Geručio. Išduota Schenandoah, Pa. Amerikoje kun. Miluko. Prekė 1 rub. Rimtas tikėjimiškas veikalas. Plačiai ir iš pamato teologišku būdu išaiškina mūsų šv. tikėjimo dogmatas, prisakymus, Sakramentus ir t. t. Knyga parašyta labai suprantamai, lengviu stiliu ir gyvai. Naudinga kiekvienam. Žmonės negal atsiskaityti.

17) Edgaras arba nuo ateizmo prie pilnos teisybės kun. Jodyšiaus. Brooklyn N. I. Prekė 80 k. Tikėjimiškai—polemiška knyga. Formoje dialogo moksliskai paaiškinti ir atrinti užmetinėimai prieš Katalikų dogmatas. Knyga naudinga norintiems geriausiai suprasti ir giliau persitikrinti apie mūsų šv. tikėjimo tiesas.

✓ 18) Išpažinties Istorija. Guilois. Schenandoah, Pa. Miluko išduota. Prekė 50 k. Yra tai moksliskai populiariška apoliogija Sakramėnto Spavednės. Knyga labai naudinga.

19) Pamokslai apie šv. Sakramentus kun. Bortkeyviaus. Schenandoah, Pa. Prekė 1 r. 25 k. Gaunama ir knygynuose. Rimtai ir teologišku būdu išguldyti 7 Sakramentai. Kalba daili, lengvi ir suprantama. Žmonės noriai skaito.

20) katalikų Bažnyčia ir Mokslas Zam. J. prof. Schenandoah Pa. Prekė 25 k.

21) Dogmatas apie pragarą kun. Kaulakio. Schenandoah, Pa. Prekė 25 k. Autorius knygelės įvairiais argumentais daro ir apgina pragaro dogmatą.

22) Trumpi atsakymai ant užmetinėimų prieš Reliigiją kun. Kaulakio. Schenandoah Pa. Prekė 25 k.

✓ 23) Vadovas arba dangiškos gydyklos, kun. Gondkaus. Tilžeje. Prekė 40 k. Gaunama ir knygynuose. Puikiai išaiškintos išlygos geros Spavednės ir Komunijos. Knyga labai naudinga ir didžiai pageidaujama žmonių.

24) Mokslas Rymo-katalikų Vysk. Valančiaus. Tilžeje. Prekė 40 k. Yra tai platesnis ir rimtas su klausimais ir atsakymais katekizmas paaugusiems žmonėms.

✓ 25) Gyvenimai Šventųjų visų metų 6 skirtingose dalyse. Tilžeje. Prekė 2 r. 50 k.

✓ 26) Gyvenimas V. Jezaus. Su paveikslais. Tilžeje pas Mauderode. Prekė 40 k.

27) Sopulinga Muka Kristaus pagal matymu Onos-Kotrinos Emmerik. Tilžeje. Prekė 20 k.

28) Stebuklai Dievo Švenčiausiam Sakramėntė Rosignolio. Tilžeje. Prekė 35 k. Knyga labai pageidaujama žmonių.

29) Laiškai iš kelionės po Palestiną kun. Miluko (su paveikslais Shenandoah, Pa. Prekė 50 k. Aprašymas šv. vietų, pritaikinant atsakančius žodžius šventraščio.)

30) Istorija Katalikų Bažnyčios Vaplerio. Chicago. Prekė 1 rub.

✓ 31) Gyvenimas šv. Kazimiero. (Su paveikslais). Tilžeje. Prekė 10 k.

✓ 32) Gyvenimas šv. Marijos Panos. Vysk. Valančiaus. Tilžeje. Prekė 15 k.

33) Pekla. Tilžeje. Prekė 60 k. 1-je dalyje knygos išaiškintas dogmatas apie pragarą, 2-je gi stebuklai Dievo dušios Čyščiaus.

34) Pamokinimai apie dvasiško gyvenimo valgi arba apie Švenčiausį Sakramėntą. Tilžeje. Prekė 15 k.

✓ 35) Maža Dovanele apie Spavednę kun. Liasockio. Kaunę. Prekė 3 k. (T B)

Maža dovanėlė Lietuvos jaunimui. Teip vadinasi nedidelė graži knygelė kunigo Simano Narkeyvičios parašyta ir išleista Vilniuje 1905 metuose.

Kitų kalbų knygos, kaip ana lenkiškos, rusiškos ir kitokios, anaip tol nėra tiek vargo kentėjusios, kiek šita *mažoji dovanėlė*. Ji parašyta jau labai senei, bene pirm trisdešimties metų. Ją nešė spausdinti į Prusus ir kone pražudė. Tada da Lietuviams savo žemėje nevalia buvo knygų turėti. Knygelė vargo ir skurdo slapčia persirašė nėjama ir eidama iš rankų į rankas. Ligų papjautas paseno jos sustatytojas, ale Lietuvos berneliams ir mergelėms dovanėlę rengti nepaliovė. Lino kančią iškentėjusi cenzuroje, ta knygutė pagaliau atspausta pasirodė.

Labai miela būtų, kad ją skaitytų visi Lietuvos jauni vaikai ir jaunos lietuvaitės. Ten parašyta ko jiems abejiems reikia, kad sažinė nesuserstų ir jaunystės vainikas nesuvystų be laiko. Kas tą knygelę skaitys ir jos žodžius į širdį dėsis, tas nedaugis purvą ir vargus ant žemės. Nekaltieji žmonės šitą „Dovanėlę“ skaitydami nesuserš, bet susistiprįs: ji išmintingai parašyta. Nusikaltusiems ji parodys stiprumo versmę ir pamokys kame ir kaip apsivalyti.

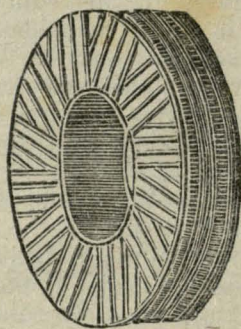
Viena tik gaila, kad Zavadzkis tą knygelę spausdinamas vietomis po kelis žodžius praleido. Tegul kunigas Narkeyvičia jam nors išako, kad sugedusias vietas atitaisęs surašytų skyrium ant lapelio ir įdėtų į visas knygutės. Žmonės nusipirkę, galėtų patis prisirašyti tuos žodžius kurie praleisti jei tik žinotų kuriam daigte. Tuos daigtus reikia jiems parodyti ir pasakyti kaip turėtų būti atspausta.

Prie knygutės yra pridėta dar gražių giesmių ir dainų. Seinų vyskupijos lietuviai vieną tų dainų senei išmokę iš atminties ir dainuoja visur. Ji labai graži ir naudinga.

P. B.

PIRMUTINE ROSSIJOS DIRBTUVE

PRANCUZIŠKU

A K M E N U

G. A. RAMMO KAUNE

Kurauskio gatvė jo paties namai.

Siulo malunams girkas tikras Prancuziškas ir padirbtas, kruopų dirbamas, o teip pat šilkus del cilindrių ir kitokius malunų daiktus vidutinėmis kainomis.

Spaustuvė Sokolovskio ir Estrino Kaune

Spaudžia visokius veikalus lietuviškai.
DIDELIS RINKINYS NAUJŪJŲ RAIDŽIŪ.

Ištobulintos mašinos. **Prekė vidutinė.**

J. NAUJALIO

Knigynas. Kaune.

SANKROVA:

MALDAKNYGIŲ DVASIŠKO IR SVIETIŠKO TURINIO KNYGŲ PAVEIKSLELIŲ, ROZANČIŲ, ŠKAPLERIŲ IR BAŽNYTINIŲ NATŲ.

Agentura

„Nedėldieno Skaitymo“.

A. ir H. SKIRMUNTAS

(Kaunė ir Vilniuje.)

Pavedame garbių klientų atidziai: Vynus bažnytinius valakiškus ir rusiškus iš savų vynyų, teipajau vynus ispaniškus, prancuziškus ir rusiškus geriausių gatunkų. Musų krautuvės turi apšiai išsirinktinai koniakų, romų, arakų, likėrių ir visokių spiritualijų. Parduodame vidutinėmis kainomis, pirkliams nuleidžiame r_abatą.

ONOS JANUŠEVYČJUTĖS

••• Knigynas. •••

Dirvono Gatvė Biržjūsė, Kauno Gub., Panevėžio Pavitas.

Knigų, ŠŠ-jų Paveikslų (abrozų), kryželių, rožančių ir visokjų devotiškų daiktų krautuvė.

Popierjū, plūksnų, atramento ir visokjų rašymui reikalingų įrankjū Sankrova.

LAIKRAŠČJŲ AGENTURA.

PANEVĖŽYJE

LIETUVISKAS KNIGYNAS

MASIULIO

Nauja (Dvarna) ul.

Federavičėnės namai.

— Gaunama visokių knigų, natų ir devotiškų daiktų: rožančių škaplerių ir k.